

Justitsministeriet

Folketinget
Lovsekretariatet
Christiansborg
1218 København K

Dato: 29. november 2006
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2006-790-0319
Dok.: LOJ40663
+ bilag

Vedlagt fremsendes i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. S 989 fra medlem af Folketinget Kim Christiansen (DF).

Lene Espersen

/ Lars Hjortnæs

Justitsministeriet

Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2006-790-0319
Dok.: LOJ40664

Besvarelse af spørgsmål nr. S 989 fra medlem af Folketinget Kim Christiansen (DF).

Spørgsmål:

”Finder ministeren, at det er passende og fornuftigt, at mandlige fanger, der er dømt for sex-forbrydelser, afsoner sammen med kvindelige fanger, og agter ministeren at bede Kriminalforsorgen ændre praksis således, at sexdømte mænd for fremtiden ikke længere har mulighed for at afsone deres domme sammen med eller i umiddelbar nærhed af kvindelige indsatte?”

Svar:

Spørgsmålet er stillet på baggrund af en artikel i Nyhedsavisen om, at mandlige fanger udnytter de kvindelige fanger seksuelt på Anstalten ved Herstedvester.

Baggrunden for, at der placeres såvel mænd som kvinder på Anstalten ved Herstedvester, er, at der i dette fængsel er mulighed for psykiatrisk og psykologisk behandling. Det er således her psykisk dårlige indsatte med et behandlingsbehov anbringes.

Artiklen i Nyhedsavisen tager udgangspunkt i, at Folketingets Ombudsmand tidligere har kritiseret, at mænd og kvinder afsoner sammen i anstalten.

I 1996 inspicerede ombudsmanden således Anstalten ved Herstedvester og udtalte, at det var utilfredsstillende, at psykisk syge kvinder tvangsmæssigt blev anbragt i en situation, hvor de følte sig presset til at indgå ægteskab med en mandlig indsat. Ombudsmandens udtalelse var baseret blandt andet på samtaler med de kvindelige indsatte.

På baggrund af udtalelsen fra Folketingets Ombudsmand blev det i 1998 besluttet at indrette en afdeling (14 pladser) i anstalten til kvinderne, hvor de kunne afsone uden fællesskab med mænd. Kvinderne kunne beskæftiges på afdelingen, og fritiden kunne afvikles på andre tidspunkter end mændenes fritidsaktiviteter.

Forholdene på afdelingen er siden blevet evalueret ca. én gang årligt og er indtil 2004 blevet indberettet til ombudsmanden. Der har typisk ikke været mere end 1 eller 2 kvinder, der har ønsket separat gårdtur eller beskæftigelse adskilt fra mænd.

Fængslet har i alle evalueringerne konkluderet, at afdelingen i praksis fungerer godt, men at det principielt er problematisk, at kvinderne afsone blandt mænd, der for manges vedkommende er dømt for grov sexkriminalitet.

I efteråret 2004 aflagde ombudsmanden et nyt besøg på kvindeafdelingen. I rapporten skrev ombudsmanden, at han havde afholdt samtaler med de kvindelige indsatte, og at det billede, der tegnede sig, ikke helt svarede til den seneste indberetning fra kriminalforsorgen. De kvindelige indsatte havde oplyst over for ombudsmanden, at de havde svært ved at være i fred for de mandlige indsatte, og at flere af dem ikke fortalte personalet, hvis de var blevet antastet – blandt andet af frygt for repressalier fra de mandlige indsattes side.

Ombudsmandens pegede endvidere på, at kvinderne reelt ikke har de samme beskæftigelses- og fritidsmuligheder, hvis de vælger at afsone helt separat fra mændene, og det er problematisk, når det ofte drejer sig om lange straffe. Ombudsmanden mente derfor, at det på sigt vil være nødvendigt, at der findes midler til at etablere en helt separat afdeling for kvinder med bedre beskæftigelses- og fritidsforhold.

Kriminalforsorgen arbejder i øjeblikket med problemstillingen vedrørende strukturelle og bygningsmæssige ændringer i Anstalten ved Herstedvester – herunder overvejelser om kvindernes forhold - og er i gang med at tilvejebringe et bedre beslutningsgrundlag for den videre proces. Det bemærkes herved, at den bedste løsning ikke nødvendigvis vil være at etablere en helt afsondret afdeling.

Det bemærkes i øvrigt, at anstalten i november 2006 på ny har gennemført samtaler med 11 af de 12 kvinder, der for tiden afsone i afdelingen. Samtalerne peger på, at ingen af kvinderne føler sig truet eller presset, men at nogle er irriterede over underlødige tilbud fra mændene. To af kvinderne ønsker dog at afsone i et fængsel uden mandlige indsatte.

Kvinderne i anstalten afsone typisk meget lange straffe, og flere af dem er stærkt karakterafvigende. Det kan derfor være problematisk at oprette en separat afdeling, hvor en meget lille gruppe kvinder skal opholde sig sammen i nogle tilfælde i mange år. Dette var netop et væsentligt argument for, at man oprindeligt besluttede, at kvinderne skulle have mulighed for at afsone sammen med de mandlige indsatte. Hertil kommer, at etablering af en afdeling for kvinderne i tilslutning til Anstalten ved Herstedvester vil kræve en ændring af lokalplanen. Der kan efter den gældende lokalplan ikke bygges mere uden for fængselsmuren.

Desuden er et forskningsprojekt om kvinder i fængsler igangsat. Der er brug for mere viden om kvinders forhold og behov under afsoning.

På det nye fængsel i Østjylland, hvor der ikke i samme omfang som i Anstalten ved Herstedvester vil afsone sexdømte mænd, vil der i øvrigt blive indrettet en mindre afdeling til kvinder. Kvinder fra Anstalten ved Herstedvester, der ikke længere har et behandlingsbehov, vil kunne overføres hertil.

Kriminalforsorgen er således i gang med at skabe det nødvendige grundlag for at vurdere, hvad der er den rette indsats for kvinderne. Dette er ombudsmanden bekendt med og har taget til efterretning.

Analysefasen forventes at strække sig til medio 2007, hvorefter der træffes beslutning om den videre proces med at forbedre forholdene for kvinderne.